

Tillsyn på återvinningsstationer - 2014

Tillsyn utförd av enhet miljö- och hälsoskydd hösten 2014

Miljömål: "God bebyggd miljö"

Inledning

De senaste åren har det visat sig att några av återvinningsstationerna (ÅVS) på Gotland har medfört problem med nedskräpning av närområdet kring stationerna. Genomförda inspektioner vid Ica Maxi och Ica Wisborg i Visby visade att inkomna klagomål från boende och kunder vid de nämnda butikerna var befogade. Med anledning av detta genomfördes ett tillsynsprojekt på samtliga, vid planeringen etablerade, ÅVS. Efter genomförandet har det tillkommit en ÅVS i Färösund. Denna var inte med i projektet.

Återvinningsstationer är inte anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken utan utgör så kallade U- verksamheter. Enheten gjorde dock bedömningen att det, på grund av de problem som några av ÅVserna orsakar, ändå var relevant att besöka samtliga för att få en bild av vid vilka som problem finns.

Syfte

Kontrollera om problemen är lika stora på alla återvinningsstationer på Gotland som de är i Visby och i viss mån i Roma.

Metod

En person i miljöteamet utförde tillsynen. Vid inspektionen granskades följande:

- Utformning/Stängsel
- Skyltning
- Fyllnadsgrad/ordning på stationen
- Ovidkommande skräp på stationen
- Nedskräpning i området runt stationen

Besökta återvinningsstationer

Socken	Fastighet	nr	Ligger vid	Diarie nummer
Havdhem	Spenarve	1:9	Havdhem ICA	2014/4885
Klinte	Strands	1:150	Klintehamn Konsum	2014/4884
Lärbro	Prästgården	1:86	Lärbro	2014/4804
Othem	Rapphönan	5	Slite centrum	2014/4803
Roma	Kloster	1:210	Roma Konsum	2014/4889
Rone	Halor	1:131	Ronehamn GulaHönan	2014/4888
Stenkyrka	Hälge	1:15	Stenkyrka Tempo	2014/4811
Tingstäde	Furbjärs	1:7	Tingstäde Mistelvägen	2014/4887
Visby	Fanfaren	1	Ica Wisborg	2014/4710
Visby	Stenhuggaren	2	Ica Maxi	2014/4709
Östergarn	Gutenvik	1:23	Katthammarsvik Tempo	2014/4886

Resultat

Utformning/Stängsel

Tillsynen visade att stationerna är utformade på olika sätt beroende på vart de ligger och hur långa bygglov de olika stationerna fått. Vissa stationer är omgärdade av träplank, andra omges av stängsel av typen "Gunnebo" i olika höjder och vissa är helt utan inhägnad.

Skyltning

På alla stationer fanns en informationsskylt samt dekaler på containrarna som talade om vilka typer av avfall som får lämnas på återvinningsstationerna. Vid flera av stationerna hade dock skyltarna av en eller annan anledning flyttats så att de stod med baksidan mot besökarna. Vid Tempo i Stenkyrka hade en behållare placerats framför skylten så att den inte syntes om man stod rakt framför stationen.

Fyllnadsgrad/ordning på stationen

På de flesta stationerna var fyllnadsgraden låg och ordningen god.

Vid Ica Maxi var dock flera behållare överfulla och stationen därför mycket skräpig med stora högar med förpackningar lämnade utanför behållarna.

På stationen vid Ica Wisborg var inga behållare fulla, men trots det hade förpackningar lämnats på marken nedanför.

På stationen i Roma pågick, vid besöket, tömning av behållarna. Fyllnadsgraden kunde därför inte bedömas. Material som föll utanför vid tömningen plockades upp av chauffören. Någon enstaka påse med förpackningsavfall hade lämnats utanför behållarna.

Ovidkommande avfall

På stationen i Tingstade fanns vid besöket ovidkommande avfall som borde lämnats på återvinningscentral i stället. FTI informerades direkt om detta via det telefonnummer som finns på skyltarna vid alla ÅVS.

Nedskräpning i området runt stationen

Skräp längre bort än 10 m hittades i Roma samt vid Ica Maxi och Ica Wisborg. Detta tyder på att dessa stationer ofta är skräpiga. Vid dessa stationer är fyllnadsgraden tidvis mycket hög vilket ofta leder till att förpackningar och tidningar lämnas utanför behållarna. Att avfall lämnas utanför behållarna leder till att ett större område skräpas ner eftersom avfallet blåser i väg.

Vid Maxi förekommer i bland att matavfall lämnas, vilket sedan sprids i området av ditlockade fåglar.

Diskussion och slutsats

De flesta ÅVS verkar fungera bra. Störst problem finns i Roma och i Visby. Problemen består i att behållare blir fulla innan tömning sker och att människor då lämnar sitt avfall på marken. Det förekommer också att avfall som inte hör hemma på ÅVS lämnas i anslutning till dessa. Ovidkommande avfall består både av blandat hushållsavfall med matrester i och grovavfall. Resultaten från inspektionerna visar att återkommande tillsyn behövs vid de stationer som är mest välbesökta och att de mindre kan besökas mer sällan. Det är inte heller uteslutet att de mest nedskräpade stationerna kan behöva utökas med flera behållare och/eller få en annan utformning för att problem med nedskräpning och omkringblåsande skräp inte ska uppstå.

Enheten gör också bedömningen att den information som i dag lämnas till allmänheten inte verkar nå fram. Informationen kan behöva breddas och/eller presenteras på annat sätt och via andra kanaler än de som används i dag.

Uppföljning/efterarbete

När det gäller problemen vid de två ÅVS som finns i Visby har enhet miljö- och hälsoskydd gått vidare och förelagt FTI AB om att vidta åtgärder och ta fram en handlingsplan. Detta hanteras i följande ärenden: MHN 2014/4757 och MHN 2015/1441.